

Brusel 12. června 2024
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	První zasedání ad hoc výboru pro návrh mandátu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o mezinárodní daňové spolupráci (New York, 26. dubna až 8. května 2024) – informace předsednictví

První zasedání ad hoc výboru pro návrh mandátu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o mezinárodní daňové spolupráci

(New York, 26. dubna až 8. května 2024)

Informace předsednictví

1. Sedmdesáté osmé zasedání Valného shromáždění OSN přijalo dne 22. prosince 2023 rezoluci 78/230 o podpoře inkluzivní a účinné mezinárodní spolupráce v oblasti daní v rámci OSN. Rezoluce byla přijata většinou hlasů a získala širokou podporu rozvojových zemí, zejména ze Skupiny pro Afriku a skupiny G77. Nastiňuje postup pro vytvoření Rámcové úmluvy OSN o mezinárodní daňové spolupráci.

2. Snahy o novou mnohostrannou daňovou úmluvu usilují o vytvoření účinnějšího a inkluzivnějšího mezinárodního daňového systému, který bude lépe reagovat na potřeby rozvojových zemí, podpoří transparentnost a zajistí rovné postavení všech zemí při stanovování agendy a při formulování globálních daňových politik a pravidel. Cílem této změny je napravit vnímanou nerovnováhu a nedostatky stávajícího systému mezinárodní daňové spolupráce.

3. Mandát pro rámcovou úmluvu o mezinárodní daňové spolupráci má na základě mandátu OSN vypracovat otevřený ad hoc mezivládní výbor pod vedením členských států. Organizační zasedání tohoto ad hoc výboru se konalo v New Yorku ve dnech 20. až 22. února 2024. K pokračování práce na svěřeném úkolu byla naplánována dvě věcná zasedání: obě konaná v New Yorku, první od 26. dubna do 8. května 2024 a druhé od 29. července do 16. srpna 2024. Do té doby by měla být práce dokončena. V další fázi budou pokračovat jednání o znění úmluvy.

4. Pracovní skupina pro daňové otázky na vysoké úrovni během belgického předsednictví pravidelně sledovala vývoj procesu v OSN a koordinovala postoje Evropské unie a jejích členských států v Radě. Belgické předsednictví předložilo jménem Unie a jejích členských států návrh postoje a zohlednilo všechny názory členských států s cílem dosáhnout společného postoje. Postoj jménem Evropské unie a jejích členských států pro první věcné zasedání ad hoc výboru byl schválen dne 25. dubna 2024¹. Tento postoj se zasahuje o vytvoření pevného rámce mezinárodní daňové spolupráce v rámci OSN s cílem zajistit spravedlivý, inkluzivní a účinný globální daňový systém. Zdůrazňuje význam mezinárodního řádu založeného na pravidlech, inkluzivní a spravedlivé daňové spolupráce a podpory globálního dialogu s cílem vytvořit synergie politik. EU podporuje sladění navrhované úmluvy se stávajícími mezinárodními daňovými iniciativami, aby se zabránilo zdvojení a zajistila se soudržnost. EU a její členské státy se zasazují o rozhodování na základě konsensu, které by zahrnovalo hlediska všech zemí, a zdůrazňují význam podpory cílů udržitelného rozvoje prostřednictvím účinných daňových politik.

¹ Dokument ST 9129/24 REV 1.

5. Jednání během prvního věcného zasedání ad hoc výboru se zaměřila na možnou strukturu mandátu, včetně podstatných prvků úmluvy a možných témat pro závazky na vysoké úrovni. Zasedání se rovněž zabývalo otázkou souběžného vypracování prvotních protokolů.
6. Pokud jde o podstatné otázky, klíčové diskuse se zaměřily na koncepci mobilizace domácích zdrojů a úlohu budování kapacit, význam účinného zdanění fyzických osob s vysokým čistým jměním a možná daňová opatření k řešení výzev v oblasti životního prostředí. Nejspornějšími otázkami bylo spravedlivé zdanění příjmů nadnárodních podniků a zdanění přeshraničních transakcí. V tom spočívá rovněž riziko překrývání s dvoupilířovým řešením OECD. Další kontroverzní otázkou byl možný vývoj prvotních protokolů, konkrétně zda nejprve vypracovat rámcovou úmluvu a teprve poté protokoly, nebo zda souběžně vypracovat protokoly o naléhavých otázkách. Mezi možné otázky pro prvotní protokoly, které delegace zmínily, patřily: nezákonné finanční toky, zdanění přeshraničních služeb, zdanění digitální ekonomiky, předcházení sporům a jejich řešení, zdanění fyzických osob s vysokým čistým jměním, environmentální výzvy, výměna informací a daňové pobídky.
7. Předseda ad hoc výboru navrhl harmonogram dalších kroků, včetně rozeslání nulového návrhu mandátu a příležitosti pro písemné příspěvky členských států OSN a zúčastněných stran v rámci příprav na druhé věcné zasedání.

8. Evropská unie a její členské státy se diskusí v ad hoc výboru aktivně účastnily. Dohodnutý postoj přednesla delegace EU při OSN jménem EU a jejích členských států a Belgie jako členský stát vykonávající předsednictví Rady jménem členských států EU při zahájení prvního věcného zasedání ad hoc výboru dne 26. dubna 2024. Společný postoj podpořily a doplnily další členské státy, které se zasedání zúčastnily. Belgické předsednictví, delegace EU a útvary Komise během tohoto zasedání úzce spolupracovaly prostřednictvím pravidelných schůzek EU pro sdílení informací a koordinaci. Byla rovněž povolena virtuální účast delegací z členských států a bruselských radů/atašé pro fiskální věci. Tato zasedání se konala střídavě se zasedáními regionální skupiny sdružující v rámci OSN západoevropské a jiné státy, po nichž byly všechny členské státy EU informovány o nejnovějším vývoji jednání. Proběhly rovněž informační činnosti zaměřené na třetí země, jakož i setkání s příslušnými zúčastněnými stranami, jako jsou organizace občanské společnosti, jak bylo dohodnuto přímo na místě.
9. První věcné zasedání ad hoc výboru bylo zásadním krokem při přípravě návrhu mandátu pro nový právně závazný nástroj pro mezinárodní daňovou spolupráci. Zasedání potvrdilo význam inkluzivní, účinné a spravedlivé mezinárodní spolupráce v oblasti daní, zároveň však poukázalo na značné rozdíly v postojích různých členských států a skupin v rámci OSN, zejména mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi. Stále je třeba vykonat značný kus práce, aby bylo dosaženo pokroku, a doufejme i shody v některých otázkách a aby bylo zajištěno, že rámec bude účinně reagovat na potřeby všech zemí.